

KLUB GAJA dziękujemy!

„Jeśli społeczeństwu konsumpcyjnemu zostawimy wybór, to zawsze wybierze zysk przed ochroną środowiska naturalnego. To od nas zależy, czy zdołamy zrównoważyć takie podejście do świata. Naszą szansą na dobrą jakość życia na Ziemi jest uszanowanie praw przyrody i świadome działanie”.

Jacek Bożek, założyciel i prezes Klubu Gaja

Klub Gaja jest jedną z najstarszych niezależnych pozarządowych organizacji zajmujących się ochroną środowiska naturalnego i prawami zwierząt w Polsce. Został założony w 1988 roku. Od 2005 roku posiada status organizacji pożytku publicznego, zarejestrowanej w KRS pod numerem 0000120069.

Misją Klubu Gaja jest ochrona naszej planety Ziemi oraz zachowanie środowiska naturalnego i różnorodności biologicznej dla nas i przyszłych pokoleń.

Jak działamy?

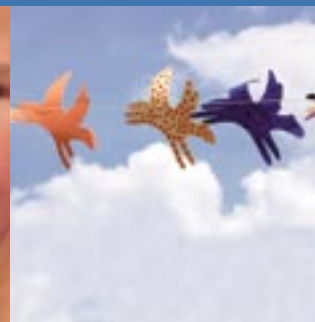
chronimy przyrodę

ratujemy zwierzęta

edukujemy

inspirujemy

współpracujemy

Krąg Przyjaciół Klubu Gaja

Serdecznie wszystkim dziękujemy za wsparcie i pomoc. W *Raporcie*, który Państwu przedstawiamy prezentujemy niektóre z naszych działań podjętych w 2006 roku.

Wspierając finansowo nasze działania i przekazując Klubowi Gaja darowiznę, 1% swojego podatku czy ustanawiając polecenie zapłaty pomagasz nam chronić przyrodę i zwierzęta. To dzięki twojej pomocy jesteśmy coraz bardziej skuteczni i niezależni.

Twoja firma stając się Partnerem Klubu Gaja angażuje się w ochronę środowiska i wspiera edukację dzieci, młodzieży i dorosłych. Dzięki tym funduszom budujemy wspólną odpowiedzialność społeczną!

Wszystkim dziękujemy!

Pozdrawiam wszystkich, którzy kochają szczęśliwe zwierzęta, czystą wodę, powietrze ...a najbardziej pozdrawiam tych, którzy o to wszystko dbają, dlatego wspieram działania Klubu Gaja

Renata Buhl – kurator zawodowy dla dorosłych

Dlaczego jestem fanem Klubu Gaja? Bo działają długofalowo, widzą dalekosiężne skutki. Ot, choćby zmieniają nastawienie dzieci i młodzieży poprzez bardzo proste, ale jednocześnie głębokie działania; weźmy na przykład takie: dzieci zbierają makulaturę, by wykupić konia. Ile znaczących zmian na raz?

- Dzieci uczą się działania długofalowego – bo to nie jest prosta sprawa zebrać odpowiednie kwoty poprzez makulaturę (czyli uczą się działania ze skutkiem odroczonym, co jest bardzo ważne w rozwoju osobowości).
- Uczą się ochrony środowiska, bo papier oszczędza drzewa
- Widzą skutki swoich działań – ratują konia.
- Stają się współ-obywatelami, czującymi, że mają realny wpływ na losy świata, zwierząt i ludzi.
- Dają przykład rodzicom
- Mają pozytywny cel, pozytywną identyfikację (co chroni przed zagrożeniami)

No i ważna jest duma – że się jest w tym słynnym Klubie – Klubie Gaja!

Ryszard Praszker – psycholog

wspierają nas

Od początku swojej działalności Klub Gaja zajmuje się ochroną środowiska naturalnego. Prowadzimy przede wszystkim ogólnopolskie kampanie i programy na rzecz ochrony rzek i dolin rzecznych. Zwracamy uwagę opinii publicznej na zagrożenia i problemy ekologiczne związane z działalnością człowieka oraz na naszą wspólną odpowiedzialność za stan środowiska. Co roku odbieramy kilkaset interwencji od osób, organizacji, a także instytucji, które nie mogą same sobie poradzić z dewastacją środowiska, w którym żyją. Doradzamy im i pomagamy.

chronimy przyrodę

2006 Klub Gaja jako pierwsza i jedyna organizacja pozarządowa z Polski został przyjęty do Projektu Tamy i Rozwój Organizacji Narodów Zjednoczonych – United Nations Environment Programme Dams and Development Project. Wyróżnienie to było możliwe po wielu latach pracy, jaką Klub Gaja prowadzi na rzecz ochrony rzek i dolin rzecznych.

W listopadzie Klub Gaja uczestniczył w V Forum Tamy i Rozwój – Fifth Dams and Development Forum Meeting United Nations Office, które odbyło się w Nairobi w Kenii. W spotkaniu uczestniczyli członkowie forum, którzy reprezentują rządy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, biznesu oraz instytucji międzynarodowych.

Białka dla ryb

Dzięki zgłoszonemu przed dwoma laty przez Klub Gaja wnioskowi do Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach w tym roku rozpoczęto i ukończono prace przy wykonaniu przepławek dla ryb na rzece Białce. Nasze postulaty zostały w całości przyjęte co doprowadziło do budowy 6 przepławek na najwyższych jazach na tej rzece.

Ochronione drzewa nad Łękawką

W sierpniu przeprowadziliśmy wizję lokalną z przedstawicielami Śląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych oddział w Pszczynie dotyczącą regulacji rzeki Łękawki. W wyniku konsultacji ochroniono 4 topole i wszystkie dęby wzdłuż regulowanego odcinka rzeki.

Park w gminie Wilkowice

Wokół nas występuje wiele miejsc, których piękno i znaczenie zostało zapomniane. W takim miejscu powstała ścieżka dydaktyczno-przyrodnicza Klubu Gaja *Odkryj swój park*. Wzdłuż ścieżki wytypowaliśmy 25 obiektów. Na ścieżce prowadzimy zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży.

2006

ratujemy zwierzęta

Bardzo wielu z nas kocha zwierzęta. Nawiązując kontakt ze zwierzęciem, rozwijamy w sobie wrażliwość na innych, poczucie więzi z przyrodą oraz współodczuwanie.

Kilkanaście razy w miesiącu odbieramy interwencje dotyczące złego traktowania zwierząt. Pomagamy i służymy radą, jak wykorzystać istniejące prawo do ich obrony.

W dniu 25 listopada 1994 r. Klub Gaja ustanawia *Dzień bez Futra*. W dniu 22 maja 1997 r. Klub Gaja ustanawia Dzień Praw Zwierząt, aby upamiętnić wprowadzenie ustawy „O ochronie zwierząt”, która została uchwalona m.in. dzięki naszej pracy. Te dni obchodzone są co roku przez organizacje, placówki oświatowe i instytucje w całym kraju.

W ramach naszych możliwości ratujemy konie przed wywozem do rzeźni. Trafiają one do stowarzyszeń i fundacji zajmujących się w szczególności hipoterapią. Wspomagając Klub Gaja, wspierasz nasze działania na rzecz ochrony i praw zwierząt,

Gracja

To już 20 koń uratowany przez Klub Gaja przed wywozem do rzeźni. Znalazła dom w ośrodku rehabilitacyjnym Towarzystwa Przyjaciół Niepełnosprawnych w Łodzi. Będzie pracowała jako terapeuta osób cierpiących na szizofrenię.

Staruszek Kuba

Ma dwadzieścia dziewięć lat i przez wiele lat pracował w lesie i na roli. Właściciele nie mieli możliwości finansowych aby go dłużej utrzymać i zwrócili się do nas o pomoc. Kuba znalazł nowy dom w Fundacji Kraśków, gdzie dożyje starości. Zaprzyjaźnił się z osłem Ferdynusem i został przyjacielem dzieci z przedszkola prowadzonego przez tą fundację.

Żrebak Karmelek

Dwuletni żrebak, którego uratowaliśmy dzięki Joannie i jej tacie trafił do Chrześcijańskiej Grupy Wsparcia w Leszczynach Dużych. To dzięki takim ludziom możemy skutecznie pomagać zwierzętom! Dziękujemy Wam za wsparcie i pomoc w ratowaniu Karmelka!

Finka

Jedenastoletnia klacz z piękną białą grzywą o imieniu Finka znalazła dom w ośrodku Rehabilitacyjnym Stowarzyszenia Dzieci Sprawnych Inaczej w Koronowie. Finka służy dzieciom niepełnosprawnym do hipoterapii

Stajnia dla Pegaza

Latem w Wilkowicach wspólnie z wolontariuszami wybudowaliśmy drewnianą stajnię dla naszego Pegaza, pierwszego uratowanego konia przed wywozem do rzeźni. Pegaz zamieszkał w nowej stajni razem z klaczą Daisy i kotką Dzikuską. Zwierzętami opiekują się teraz wolontariuszki Jagoda, Paulina i Karolina. W ramach wykładów i zajęć edukacyjnych prowadzonych przez Klub Gaja stajnię odwiedzają dzieci i młodzież z współpracujących z nami placówek oświatowych.

Dzień Dziecka dla wiewiórek

O pomoc zwrócili się do nas mieszkańcy Bielska-Białej, którzy przygarnęli osierocone małe wiewiórki. Po kilku dniach dokarmiania, zadzwonili do nas o wsparcie. W Dzień Dziecka przewieźliśmy dwie wiewiórki do Schroniska dla Dzikich Zwierząt w Mikołowie. Znalazły tam stałą opiekę do czasu usamodzielnienia się i wypuszczenia na wolność.

Jeszcze żywy karp

Jak co roku w okresie przedświątecznym zorganizowaliśmy akcję wykupu żywych karpie oraz konferencję prasową dotyczącą poprawienia ich losu w szczególności podczas transportu, przetrzymywania i sprzedaży. Wystosowaliśmy pisma do Ministra Sprawiedliwości oraz do sieci hipermarketów w sprawie łamania zapisów ustawy „O ochronie zwierząt” dotyczących sprzedaży i zabijania karpie. W tym roku akcja „Jeszcze żywy karp” spotkała się z pozytywnym odbiorem społecznym i dużym zainteresowaniem medialnym. Kto by pomyślał jeszcze kilka lat temu, że Prezydent RP uwolni symbolicznie dwa karpie w grudniu 2006 roku!

Płazy

Na wniosek Klubu Gaja na wiosnę Urząd Miasta Bielska-Białej zainstalował na okres migracji płazów płotki wzdłuż potoku Pasternik, aby nie dopuścić do wychodzenia i wyginienia płazów na przyległej drodze. W kwietniu zorganizowaliśmy także konferencję prasową dotyczącą sytuacji płazów na Podbeskidziu.

edukujemy

Prowadząc działania zrozumieliśmy, że bez zmiany naszych postaw, trudno nam będzie zachować środowisko naturalne. Jak żyć w harmonii z przyrodą? Jak nauczyć się szacunku dla zwierząt? Zaproponowaliśmy dzieciom, młodzieży i dorosłym edukację poprzez działanie. Nic tak nie uczy, jak bezpośrednie doświadczenie.

Nabywanie kompetencji najlepiej udaje się w grupie. Kiedy razem posadzimy drzewo, posprzątały brzeg rzeki, pomożemy uratować zwierzę, poczujemy wagę naszego działania.

2006 Współpracujemy z 3000 tysiącami placówek w całym kraju. Programy edukacji ekologicznej Klubu Gaja opierają się na aktywności lokalnej, w szczególności dzieci i młodzieży przy udziale przedstawicieli różnych instytucji m.in.: samorządów, administracji publicznej, organizacji pozarządowych i biznesu.

W tym roku przeprowadziliśmy 80 zajęć i wykładów dla placówek oświatowych w całym kraju.

Święto Drzewa

Jest to ogólnopolska i międzynarodowa akcja sadzenia drzew 10 października oraz towarzyszący jej program edukacji ekologicznej, którego celem jest m.in.: zdobywanie kompetencji w zakresie sadzenia i ochrony drzew, zwiększenie zadrzewienia i zalesienia kraju oraz zbiórka makulatury na rzecz ratowania koni.

W IV edycji Święta Drzewa 2006 w całej Polsce posadzono kilkadziesiąt tysięcy drzew. W obchodach uczestniczyło ponad sto tysięcy osób.

Na sadzenie drzew zapraszano Rady Rodziców, społeczności lokalne oraz lokalne władze – sołtysów, wójtów, prezydentów miast, radnych, przedstawicieli władz sołeckich, powiatowych, wojewódzkich, parlamentarzystów, Wydziały Edukacji i Ochrony Środowiska UG i UM, inspektorów i kuratorów oświaty, Policję Powiatową, ZHP, parafie rzymskokatolickie i parafie prawosławne, lokalny biznes oraz lokalne media.

Drzewa dla pokoju

Święto Drzewa obchodzone jest także poza granicami Polski. Drzewa dla Pokoju na świecie posadzono m.in.: na Słowacji, w Czechach, Szkocji, Anglii, Austrii, USA, Turcji, Argentynie.

Partnerzy programu: Lasy Państwowe, Ashoka Innowatorzy dla Dobra Publicznego, LeasePlan.

Program finansowany jest z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Zbieraj makulaturę, ratuj konie

W ramach *Święta Drzewa* prowadzimy co roku akcję *Zbieraj makulaturę, ratuj konie*. Uczymy, jak chronić środowisko i pomagać zwierzętom oraz nieść pomoc potrzebującym. W 2006 roku w ramach akcji zebrano 136 ton makulatury. Akcja trwa nadal!

„Dzieci z katolickiej podstawówki w Sieradzu zbierają makulaturę od października ubiegłego roku. W szkole już cały pokój wypełniony jest starymi gazetami i pudłami. Dzieci przynoszą je z domów.

– Chodzą po sąsiadach, rodzinie i proszą – mówi Jolanta Przekas, nauczycielka i opiekunka akcji w szkole. – Sieradzanie, gdy dowiedzieli się, że zbieramy makulaturę na ratowanie koni, sami zaczęli przynosić do szkoły niepotrzebne pudła, papiery, gazety”.

Maciej Stańczyk, Rzeczpospolita, 23.01.2006 r.

Odkryj swój park

To program edukacji ekologicznej, którego celem jest zainspirowanie młodzieży do działań na rzecz swojego lokalnego środowiska poprzez rozbudzenie wśród nich ciekawości i zainteresowania swoją miejscowością i środowiskiem przyrodniczym oraz odkrycie cennego przyrodniczo miejsca.

W ramach programu młodzież z gminy Wilkowice wykonała rzeźby wiklinowych ptaków, które zostały zainstalowane w parku gminnym. Młodzież wzięła udział w warsztatach „Jak działać na rzecz lokalnego środowiska?” i po zapoznaniu się z sposobami ochrony prawnej środowiska samodzielnie dokonała pomiarów drzew i zgłosiła 4 obiekty do ochrony pomnikowej.

Partnerzy programu: Gmina Wilkowice

Program finansowany jest ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Zaadoptuj rzekę

Celem programu jest zainspirowanie placówek oświatowych, organizacji pozarządowych, samorządów, instytucji do podejmowania działań proekologicznych dotyczących ochrony rzek, strumieni, potoków i jezior.

W całym kraju wspólnie zaadoptowaliśmy ponad 200 rzek, strumieni i potoków. W programie uczestniczy kilkanaście tysięcy osób.

Do udziału w programie zaproszono Rady Rodziców, społeczności lokalne, organizacje pozarządowe oraz lokalne władze – sołtysów, wójtów, prezydentów miast, radnych, przedstawicieli władz sołectkich, gminnych, powiatowych, wojewódzkich, Wydziałów Edukacji i Wydziałów Ochrony Środowiska i Rolnictwa, Centrów Edukacji Ekologicznej, Miejskich Przedsiębiorstw Wodociągów i Kanalizacji, RZGW, WZMiUW, OSP, Kół Łowieckich, Kół Wędkarskich, Zakładów Uzdatniania Wody, Stacji Meteorologicznych, Sanepidu.

Partnerzy programu: Troton, Aqustress

Partnerzy strategiczni programu: Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Łodzi, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach, Instytut Inżynierii i Gospodarki Wodnej w Krakowie, Urząd Gminy Gościno i Urząd Gminy Wilkowice.

Program finansowany z środków Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Podjęliśmy inicjatywę Klubu Gaja ze względu na istotę tej akcji. Ekologiczna świadomość młodego pokolenia jest dla nas szalenie istotna. Każde dziecko wie, że Proszowice leżą nad rzeką Szreniawą, ale mało kto traktuje ją jak lokalne dobro wspólne. Nazwa akcji **ZAADOPTUJ RZEKĘ** jest tu znamieną, ponieważ chodzi tu o uznanie rzeki Szreniawy za swoją własność, za coś czym chcemy i możemy się zapiekiwać.

Nasza akcja przebiegała w kilku etapach. Na lekcjach przyrody i na lekcjach wychowawczych uczniowie zostali zapoznani z podstawowymi wiadomościami na temat Szreniawy. Podczas lekcji w terenie dzieci wykonały szereg badań i obserwacji. Młodzi ekolodzy chętnie włączyli się do akcji nazwania poszczególnych odcinków rzeki.

Rozmowy na temat wody – jej istoty, zużycia w domach, możliwości oszczędzania doprowadziły do wielu interesujących przemyśleń i konkluzji. Obejrzeliśmy też film edukacyjny autorstwa Klubu Gaja pt. „Jak uratować rzekę”.

Zachęcamy do korzystania z materiałów wypracowanych przez nauczycieli i uczniów Szkoły Podstawowej Nr 1 w ramach akcji **ZAADOPTUJ RZEKĘ**. Ekologiczna inicjatywa tego typu ma na uwadze wzbudzenie świadomości i odruchów proekologicznych. Stanowi również znakomitą lekcję regionalną.

ZAADOPTUJ RZEKĘ

INICJATYWA EKOLOGICZNA
SZKOŁY PODSTAWOWEJ Nr 1
W PROSZOWICACH
Rok Szkolny 2005/2006

Na podstawie pomysłu i materiałów klubu GAJA

Opracowanie:

Klasy: Vc, VIa, VIb

Nauczyciele:

Bożena Marzec
Bożena Kubecka
Anna Łakoma
Sabina Kowalska
Izabella Krzywkowska

Pomoc finansowa i merytoryczna:
Urząd Miasta i Gminy w Proszowicach,
Wydział Ochrony Środowiska

W naszej pracy korzystamy z form widowiska, happeningu i działań parateatralnych. W zajęciach edukacyjnych czerpiemy z malarstwa, graffiti i sztuk wizualnych. Tworzymy wystawy, filmy i wydarzenia medialne. Poprzez takie środki wyrazu przedstawiamy nasze idee szerszemu odbiorcy. Odwołując się do symboli, inspirujemy do refleksji i działania.

Inspirujemy

Kurka wolna!

Klub Gaja tradycyjnie już przyjął zaproszenie organizatorów Dnia Ziemi w Warszawie i 23 kwietnia pojawił się na Polach Mokotowskich. Oprócz stoiska, na którym można było zaopatrzyć się w ulotki, plakaty, książki i broszury wydawane przez nasze stowarzyszenie, zaprezentowaliśmy także nowy happening – „Kurka Wolna!”, który ma wspierać kampanię prowadzoną przez Klub Gaja, dotyczącą poprawienia warunków życia kurczaków hodowanych na mięso.

Obrońcy drzew

Tradycyjnie już, 10 października spotkaliśmy się, aby wspólnie sadzić drzewa. Inauguracja IV edycji *Święta Drzewa* odbyła się w Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski w Warszawie, w parku gminnym w Wilkowicach oraz firmie Troton w Ząbrowie gdzie wydarzeniom towarzyszyło otwarcie ekspozycji w ramach projektu Tree Hugger (Obrońcy drzew), autorstwa dwójki artystów ze Stanów Zjednoczonych – Agnieszki Gradzik i Wiktora Szostalo.

Współpracujemy

Współpracujemy z organizacjami pozarządowymi, samorządami, administracją publiczną oraz biznesem. Bierzemy udział w pracach m.in: Państwowej Rady Ochrony Przyrody, Rady Dorzecza Górnej Wisły. Nasze działania prezentowane były na wielu konferencjach na świecie. Włączamy się w prace Eurogroup for Animal w Brukseli, która zrzesza najważniejsze organizacje praw zwierząt w Europie.

Luxemburg

W czerwcu Klub Gaja we współpracy z Eurogroup for Animal wziął udział w demonstracji przed budynkiem Ministerstwa Rolnictwa w Luksemburgu popierającej Plan Działań na rzecz Dobrostanu Zwierząt na lata 2006–2010 w Unii Europejskiej.

LeasePlan wspiera Święto Drzewa

LeasePlan Fleet Management (Polska), w tym roku został partnerem programu Święto Drzewa Klubu Gaja oraz wziął udział w konferencji prasowej Święto Drzewa 2006 zorganizowanej w Centrum Sztuki Współczesnej Zamku Ujazdowskiego w Warszawie. Towarzyszyło jej otwarcie rzeźby – instalacji *Obrońcy drzew*. Zaangażowanie polskiego oddziału LeasePlan w program polegało także na zasadzeniu przez pracowników około 150 lip.

Dobre praktyki

W ramach programu Klubu Gaja *Zaadoptuj rzekę* zawiązano *Porozumienie dla Parsęty*, które może być przykładem współpracy pomiędzy placówkami oświatowymi, samorządem oraz biznesem na rzecz ochrony rzek. Do porozumienia przystąpiły: Gmina Dygowo i Gościno, Zachodnio Pomorski Urząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, Placówki Oświatowe – Zespół Szkół Gospodarki Żywnościowej, Zespół Szkół i Gimnazjum w Gościnie, Lasy Państwowe Nadleśnictwo Gościno, K.W.S. „Salomo”, firma Troton oraz Klub Gaja. Razem otoczyliśmy opieką rzekę Parsętę.

dziękujemy!

Klub Gaja
serdecznie wszystkim dziękuje
za pomoc i wsparcie

oraz życzy wiosennych radości
w imieniu Klubu Gaja

Jacek Bożek

Jacek Bożek

KLUB GAJA

43-365 Wilkowice, ul. Parkowa 10
tel./fax (033) 812-36-94
e-mail: klubgaja@klubgaja.pl
www.klubgaja.pl

Dofinansowano ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

redakcja: Jacek Bożek, Beata Tarnawa, • projekt graficzny i okładka: Beata Tarnawa • zdjęcia: Archiwum Klubu Gaja oraz Andrzej Siudy • wydawca: Klub Gaja • © Copyright – Klub Gaja 2007 • DTP: Compal • druk: Ośrodek Wydawniczy „Augustana”

ISBN 83-902060-9-9